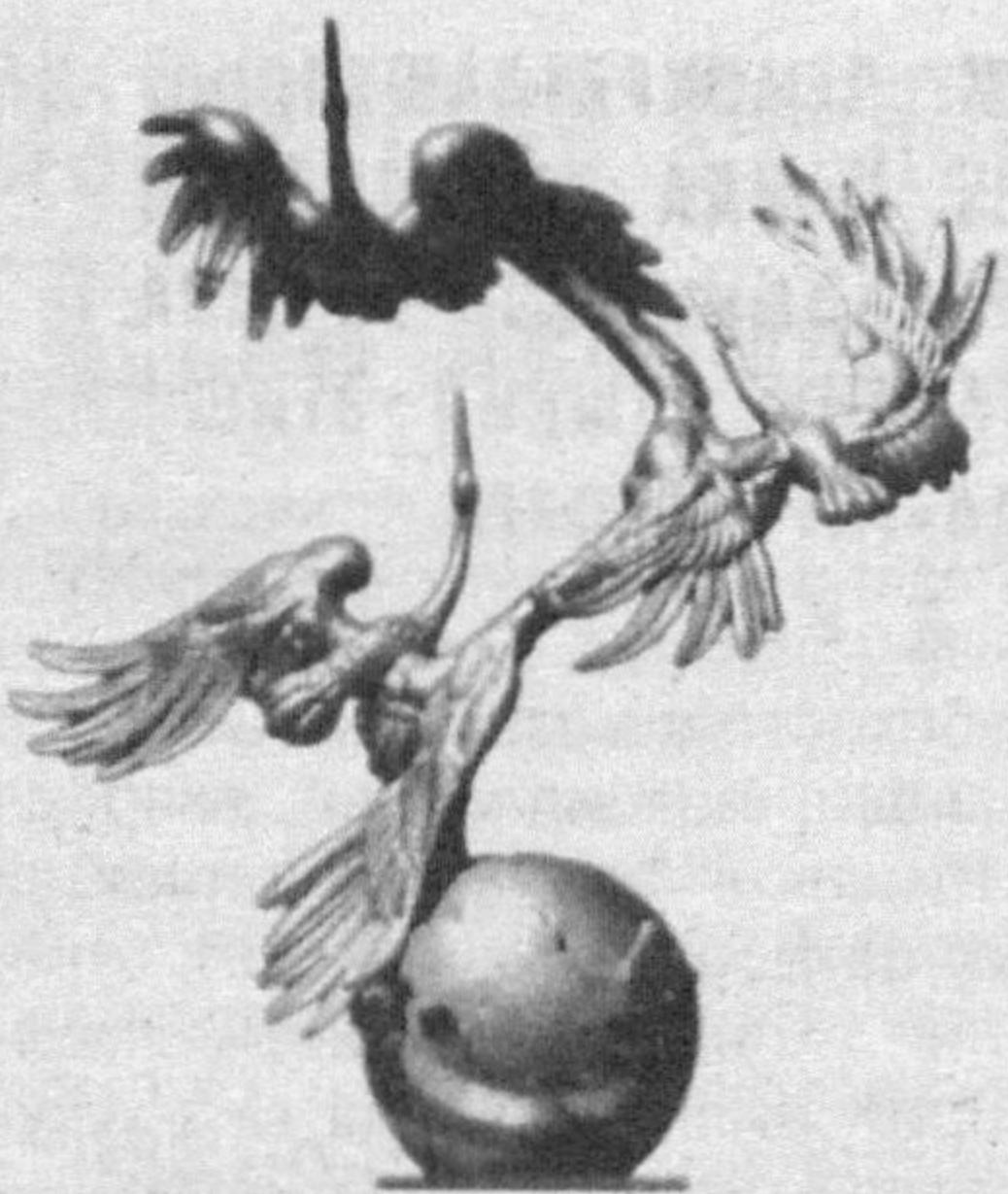

Шахсий маблағ ҳисобига чиққан газета

5-бет

Ishonch

*Insonga naf
keltirish –
oliy baxt*

2008-yil 26-iyun
№ 77 (2490)
payshanba

Ijtimoiy-iqtisodiy gazeta

* E-mail: ishonch-doverie@mail.ru

* Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

Ракурс

Типик воқеа... эмас

Хаёт кечириш, турмушнинг паст-баланд, ўнкир-чўнкир йўлларини босиб ўтиш инсон учун ҳар доим ҳам осон кечавермайди. Шундай айримлар яшашнинг гайриодатий йўлини излаб топадилар. Масалан, ишларини битказиб олгунча муқаддас битим — никоҳни расман (исломий йўлда эмас) бузуб туриш; яны жонли тилда «ЗАГС қоғозини қирқтириши», ажрашганликни қайд қилиш идораларида белгилаб қўйиш бот-бот учрамоқда.

— Уни Сория Камолиддинова дея қолайлик. Бинойида яшаётган шу жувон эри билан ажрашиб, Москва томонларда Россия фуқаролигига турмушга чиқди. Ўша мамлакат фуқаролигига олгандан кейин янги «эри» билан ажрашиб, биринчи — «асосий» эри билан яна «ЗАГС»дан ўтади. Ва эри ҳам Россия фуқаролигига эга бўлиб олади. Ҳаммаси рисолададигидек, конун бузилгани йўқ, лекин нима бузилди? Бизнинг никоҳнинг муқаддаслиги ҳақидаги тушунчаларимиз? Нима бўлти, уddyалапти — қандини урсин!

Бу совет замонида таниш-билишлар орасида гап-сўз бўлган шунга ўхшаш бошқа бир воқеани ёдимиизга солди: оила хўжасига ишхонасидан янги уй берадиган бўлиб қолишиади. Лекин улар турган беш хоналик уйнинг яшаш саҳни ўша давр ўлчамларига кўра оила аъзолари учун етарли экан. Эр-хотин ёлғондан ажрашишга қарор килишади ва «ЗАГС» қоғозларини қирқтириб, яна битта уйлик бўлиб олишиади. Ҳеч ким ҳеч нарса дегани йўқ. Жамият ҳам «нари тур» демаган уларга.

Якинда Нигматилло деган, аллақачон олтмишини уриб кўйган бир акахонимизни шошиб кетаётган ҳолда учратиб қолдик. — Э..., падарига лаънат бундай турмушнинг! — деди у кўйиниб. — Кўшимча уй оламиз деб келинайингиз билан никоҳ қоғозимизни қирқтириб кўйган эдик. Энди уни қайта тиқлаш учун комиссиям комиссия қизим тенги дўхтирларинг янги келин-кўёвларга бериладиган, галати-галати, ёшимга ярашмайдиган саволларига жавоб беришга тўғри келяпти.

На кулишингизни, на кўйишингизни биласиз. Одамларни не кўйларга солмайди бу турмуш десак, чойхонада бир улфатимиз бизга ажабланниб қаради: «Нима бўлти, 108-йда турувчи Фотима ҳам эри билан қоғозда ажрашиб, эски шаҳардаги уйларининг бузилишини кутгичи юриди».

Типик бўлмаган бундай воқеани газета саҳифасига олиб чиқиши шартми, деган ҳамкашимииздан сўрадик: — Типик дегани нима ўзи?

Юзта, мингта ёлғон ажралаш қайд этилса, жамият бунга кўнишиб қолса, шу воқеа типик бўлладими? Ахир уй ҳам бир гиштнинг кўчишидан, бир деворнинг дарз кетишидан бузила бошлайди. Энг афсусланарлиси, ёлғондан ажрашган, муқаддас никоҳнинг муқаддас хужжати бўлмиш никоҳ гувоҳномасини вақтинча бекор қилиб, манфаатдор бўлган мазкур оиласларда нима учундир турмушидан ажрашган фарзандлар яшамокда. Яхши гапга ҳам, ёмон гапга ҳам фаришталарнинг «омин» дейиши шу бўлса керак.

ФАРМОНҚЎРГОНИЙ

27 июн —
**Матбуот ва
оммавий
ахборот
Воситалари
ходимлари
куни**

Оммавий ахборот воситалари умуминсоний гояларнинг эркин минбари бўлишга инилаётган бир пайтда соҳа ходимлари зиммасидаги вазифани қай даражада адо этаяпти? Яратилган имкониятлардан фойдаланиш кўлами қандай? Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини кўллаб-куватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди директори Жамолиддин ХАКИМОВ билан сұхбатимиз шу масалалар хусусида бўлди.

Ахборот глобаллашаётган дунёда ОАВ

— Миллий журналистикамиз мустаҳкам илдизларга эга. 20-асрнинг илк йилларида асос солинган, демократик қадриятлар, миллий тараққиёт гояларини илгари сурған ўзбек матбуоти ўтган вақт мобайнида катта йўлни босиб ўтди, — дейди сұхбатдошимиз. — Бироқ Ўзбекистон мустақилликка эришгандан кейингина матбуотимиз тараққиётин учун кенг имкониятлар эшиги очилди. Бугунги кунга келиб республикамизда 700 га яқин газета, 200 дан ортиқ журнал, 4 та ахборот агентлиги, 100 дан ортиқ телевидение ва бир катор интернет агентликлари фаолият кўрсатадиганлиги ва уларнинг катта кисми «тўртинчи хокимият» деб номланувчи соҳа вакилларининг мамлакатимиз хаётида тутган ўрни сезиларли даражада ўстанидан далолат беради.

Бироқ шу ўринда бир мулоҳаза ҳам бор. Маълумки, юртимизда амалга оширилётган барча ислоҳотлар инсон манфаатларини таъминлашга қаратилган. Бу ҳар бир материал айни шу нукта назардан келиб чиқсан, аниқ далил ва рақамларга асосланган ҳолда жамиятнинг ҳар бир аъзоси учун тушунарли, содда ва жонли услугуда тайёрланишини тақозо этади. Айтиш жоизки, аксарият таҳририятлар фаолиятида ҳануз эски иш услуби, ўзини-ўзи цензура қилиш холлари кўзга ташланниб турибди. Журналистлар давримизнинг долзарб муаммоларига жамоатчилик эътиборини кўпроқ тортиши, жамоатчилик фикрини шакллантириб, фуқароларнинг онгига демократик қадриятлар, фуқаролик позициясини янада ривожлантириши зарур.

Шу ўринда яна бир жihatga эътибор қарматоқчиман. Эътибор берган бўлсангиз, кейинги вақтларда баъзи гарб давлатларида «оммавий маданият», «универсал қадриятлар» деган тушунчани одамлар онгига сингдиришга ҳаракатлар бўлмоқда. Бир ўйлаб кўринг, дунёда қанча халқ, миллат яшайди. Уларнинг ҳар бири ўз турмуш тарзи, маданияти, қадрият ва аньналарини

га эга. Шундай экан, қандай қилиб универсал маданиятни таркиб топтириш мумкин? Демократия ҳам ҳар бир мамлакатда миллий ва умуминсоний қадриятларни уйғуллаштирган ҳолда амал қиласи. Бу гапларни айтишдан мақсад нима? Кейинги вактларда дунёда кучайиб бораётган турли маънавий таҳдидларнинг олдини олиш, ёшларни «универсал қадриятлар» таъсиридан ҳимоя қилишидир. Бу борада ОАВ мухим ўрин тутади.

«Журналистика эркин фаолиятдир. Ҳар ким учун ушбу «жамоатчилик магистратураси»нинг эшиклари доимо очик. Бу касбда фаолият олиб бориш, агар у қонуларга зид келмаса, ҳеч қандай түсик билан чегараланмайди», — деб ёзганди немис публицисти Отто Грос. Айтиш жоизки, биринчи навбатда матбуотнинг уч хокимиёт, яъни қонунчилик, ижро ва суд хокимиётини билан жамият ва инсон манфаатлари йўлидаги ҳамкорлигини кучайтириш лозим. Уларнинг фаолияти ОАВда холис, ҳаққоний ва таҳлилий ёритиб борилишини таъминлаш керак. Айни шу ҳамкорлик жамият тараққиётига хизмат қиласи. Турли муаммолар бартараф этилишига олиб келади.

Эътибор қаратиш лозим бўлган жихатлардан яна бири фаолият доирасида ахборот соҳасидаги миллий манфаатларини химоялашдир. Юкорида қайд этанимиздек, янги технологиялар, интернет ахборотни тарқатишнинг кучли ва мухим воситасига айланди. Бу имкониятдан миллий манфаатлардан келиб чиқсан ҳолда нима учун фойдаланмаслик керак? Бугунги кунда миллий медиа оламидаги газета-журналларнинг катта кисми интернет таромогида ўз веб-саҳифасига эга. Шу ўринда фондимиз иккя ярим йил давомида грант доирасида 100 га яқин босма нашрларга веб-сайт яратиб берганини айтиб ўтмокчиман. Улар орасида интернет оламида муваффақият билан фаолият олиб бораётган, Буюкбритания, Канада ва бошқа катор

давлатларда ўз ўқувчиларига эга бўлган нашрлар оз эмас. Бу эса, табиийки, мамлакатимиздаги янгиликлар ҳақида жаҳон миёсида ахборот тарқалишининг мухим омилларидан ҳисобланади.

Нодавлат, жумладан, хусусий оммавий ахборот воситалари қанчалик кўпайса, жамият ҳам бундан шунча кўп наф кўради. Мамлакатда демократик фуқаролик жамияти қураётган Ўзбекистон учун бу жуда мухим омиллар. Ўқувчи ўзига ёқсан газета ёки журнални танлайди. Дилига яқин мавзуни излайди. Зоро, ОАВ орқали жамият фикрлайди, бирон масалага ечим топади. Ҳамма гап матбуотнинг жамият ҳаётига қанчалик кириб боришида. Лекин ҳалқ ўртасида «сарик матбуот» деб ном олган хусусий нашрларда бир-бирига ўхшаш ёнгил-елип материаллар ҳам кўпайиб кетгани бор гап. Кишидан ортича фикрларни талаб этмайдиган материаллар эса маънавиятга салбий таъсир кўрсатади. Шундай экан, бу вазиятдан чиқиш учун нима қилиш керак? Бунинг учун аввало сабабларни ўрганиш лозим. Бунда кўп нарсани кадрлар ҳал қиласи. Таҳририятларни малакали кадрлар билан таъминлаш, ходимлар маҳоратини тинмай ошириш йўлидан бориш зарур. Амалдаги қонунчиликдан яхши воқиф бўлган, миллий қадрият ва аньаналаримизни яхши билган кадрлар билан ишлаш даркор. Шундай мазкур нашрларда ўз-ўзидан жамият манфаатларини акс этитирувчи пухта, юқори савияли материалылар кўпаяди. Афсуски, ҳудудлардаги босма оммавий ахборот воситаларида малакали кадрлар етишмаслиги кўпроқ кўзга ташланади. Бу муаммони ҳал этишгэ ёрдамлашиб максадида фонд томонидан Нукус, Андикон, Самарқанд ва Қаршида Журналистика маҳорат маркази ташкил этилган. Уларда ОАВ ходимлари малака оширади, шу билан бирга ижодга ҳавас кўйган ёшлар журналистикадан илк сабоқларни оладилар. Ўтган вақт мобайнида мазкур марказларни 300 дан ортиқ тингловчи битириб чиқди.

Журналистика фидойилик демакдир. Қалами ўткир, қадами чакнок, нигоҳи теран журналист эса ҳамиша эл ардоғида бўлади. Бу ҳақиқатни унутмаган ҳолда иш юритган қиши албатта ўз мақсадига эришади.

«Ishonch» мухбири Ҳидоят ЖУРДЕВА ёзиб олди

Устозлар. Уларнинг ҳар бир сўзи гавҳарга тенг. Тинглаб тўймайсан, киши. Ҳам руҳинг енгил тортади, ҳам куч-ғайрат туясан ўзингда беихтиёр

Бундан 17 йил мukaddam Tўлқин Қозокбоев (чапдан учинчи) бошлигига газетамизнинг нишона сони дунё юзини кўрган эди.

Ёшлар устози

Радиодан сухандон аёлнинг майин овози таралади. Унинг кўшикнинг сехрли олами ҳақида жўшиб сўзлаши машинада кетаётгандарни маҳлиё этади.

— Мана шу эшиттириш олиб борувчининг овози бирам ёқимлики, одамни сел килади-я! — дейди йўловчилардан бири.

— Ҳа, нимасини айтасиз, гапиргандаям одамнинг кўнглига яқин сўзларни топиб айтади-да, — унинг фикрини кувватлайди шериги...

Бу эътироф тингловчилар калбига кириб борган тажрибали журналист, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими, «Машъал» радиоканалининг «Мусикий дам олиш ва маърифий дастурлар» муҳарририяти бўлим бошлиғи Майфура Муҳамедовага қаратилган эди. Бугунги кунда эфирга узатилаётган «Эзгулик ёғдулари», «Сиз танлаган кўшиклар» ва бошка эшиттиришлардаги чиқишилари орқали унинг тарихини яхши биладиган, бадиий тафаккури кенг инсон эканлиги кўз ўнгимизда намоён бўлади. Овози ва бошловчилик нутқида ўзек аёлининг шарқона нафосати ва ибо-ҳаёсими тумязиди.

Майфура опа журналистика соҳасида ўзига муносиб издошлар етиширишга ҳам алоҳида эътибор қаратади. Ёшлар йилида жамоа сафига Зулфизар Абдуллаева, Раъно Умрзокова, Сайёра Ҳусанова каби истеъоддли ёшлар келиб кўшилди. М. Муҳамедова тажрибали радиожурналист, устоз сифатида улардан керакли маслаҳатини аямайди.

— Журналистикага энди кириб келган ёшларга устозлар кўмаги сув билан ҳаводек зарур, — дейди у. — Бизнинг тажрибамиз ва ёш авлод файрати кўшилиб, мувafferиятларга замин яратилади. Аввало, улар ўз ишини жону дили билан севувчи, фидойи, тарихга қизиккан, одамлар орасига кира оладиган, изланувчан, янгилкларни тез илфай оладиган бўлишсагина, шу соҳанинг ҳақиқий эгаларига айланишади. Бундан ташқари, ҳар бир қадамда турли мавзулар чиқади. Журналист уларнинг мухимини ажрати билиши керак.

Комила БОЙМУРОДОВА,
«Ishonch» мухбири

Агар разм солиб қарасангиз, ийрик-ийрик ҳалқалар тизимидан ташкил топган занжирлар кундаклик турмушда кўп ишлатилиди. Айникса, курилиш соҳасида ундан унумли фойдаланилиди. Бироқ худди ўша ҳалқалардек бирлашиб, жонли занжирдек бўлишга хавас килиб ташкил этилган тўданинг нияти яхши эмас эди.

Тогни урса талқон килгудек, ҳар бири гулдек оиласнинг бошлиги бўлган 35-50 ёшлар атрофидаги олтловлоннинг бошини осон йўл билан мўмай даромад олиш истаги бир жойга қовуштирган эди. Улар ҳаётда ҳамма нарсани — яхши яшаш, ебичиш, кийиниш, умр ўтказиши факат пул ҳал қиласи деб ўйлашиди. «Чўнтақда пул бўлса, чанганд шўрув» нақлини широрга айлантириб олишганди.

Галдаги режа амалга ошгудек бўлса, уларнинг бу ҳақиқати яна бир карра исботини топар, ҳаммаси мўмай даромади бўлиб қолиши мумкин эди.

Одатдаги кунларнинг бири. Одамлар ўз ташвиши билан банд. Салим (исмлар ўзгартирилган) бугун мижознинг ишончли вакили билан учрашиши керак. Топшириқка биноан мижоз ҳақида бироз бўлса-да маълумотга эга бўлиши зарур. Шу максадда Тошкентга келиб, айтилган жойда уни бетоқатлик билан кутаяпти.

— Салим сиз бўлсангиз керага? Куттириб қўймадимми?

— Ҳа, мен.

— Қанча олиб келиб бера оласиз?

— Айни пайтда аниқ мўлжал 15 кило. Агар истасангиз 30 килогача топиб беришим мумкин.

— Яхши, ҳозирча ўша 15 килони келтиринг.

— Ҳўп, сиз билан доимий алоқада бўлиб турман. Юники ўзим айтилган манзилга етказаман.

— Бўлти.

Ана шу киска савол-жавобдан қонишиш ҳосил қилган, мижозларнинг ишончли эканлигиндан кўнгли тўқ бўлиб, ҳатто сотиладиган молнинг нархини ҳам келишиб бўлган Салим хотиржам ҳолда Сурхондарёга қайтиди. Шериги Ҳолмат Шариповни топиб, молни келтиравериши мумкинлигини, харидор нақд эканлигини айтди. Ўз навбатида Х.Шарипов Деновдаги танишига учрашиб, дастлабки топшириқ бажарилганини, наркокуръер топилганини маълум қилди.

— Ошиғим олчи деявер, — деди у танишига. — Нақдига харидор бор.

— Қанча оларкан ўша харидоринг?

— Анча. Мана сенга 2000

АҚШ доллари. Бу хамир учидан патир. Қолганини пул кўлга теккак оласан.

Таниш ҳам пайсалга солмай тезда ишга кириши. Ҳамтовори Усмонни топиб буюртма берди. Усмон ҳам буюртмани кечиктирмай, айтилган мидорда тегишили жойга келтириди. Тоҷикистондан айланма йўллар орқали келтирилган 14 кило 408 грамм гиёҳвандлик воситаси 49.500 долларга нархланиб, буюртмачига насияга топширилди.

Энди мухим вазифалардан бири — юнни асосий мижозга етказиш қолган эди. Бу иш эса Қобил Ҳалиловга юкланди. У Сурхондарё вилоятидан Тошкент, Самарқанд, Бухоро шаҳларига дехқончилик махсуслотларини ташиб тириклик қиларди. Шу максадда ижарага олинган «КамАЗ» машинасини таъмирлаётган чоғида олдига Салим келади.

— Нозик иш бор. Бажарсангиз анча пул ишлаб олардингиз,

— дейди у.

— Қанақа иш экан?

— 15 кило геронин бор. Ўшани Тошкентга олиб борсангиз, нақд 2,5 млн. сўм чўнтақда деяверинг.

— Қандай бўларкин? Жуда қалтис иш бу.

— Қандек бўлади. Бўшашманг. Юнни Чинозда ўзим қабул оламан.

Бироз ўйланиб рози бўлган Қобил:

— Майли. Якинда бир мижоз Тошкентга пиёз олиб кетади. Ўша тайёр бўлса, йўлга чиқиши олдидан ўзим ҳабар қиламан, — дейди.

Худди айтганидек, йўлга чиқишидан бир кун олдин Салим «юқ»ни олиб келиб унинг машинаси кабинасига жойлаштириб кетди.

Хар ким дунёни ўз қаричи билан ўлчайди-да. Теварак-атрофдаги воқеаларга ақли етганича баҳо беради. Қимдир ўз

олдига улкан мақсадлар қўйиб, унинг рўёби сари интилади.

Кимдир ихтиrolар қилиб, шу орқали одамларга наф келтириши пайда бўлади. Бирорвлар эса факат бугуни билан яшайди. Унинг учун бугун ўтса, бас. Кайф-сафо қилса, еб-ичса, яраса, шунинг ўзи кифоя.

Қобил ҳам ўзининг тор ўй-халлари или «юқ»ни айтилган жойга эсон-омон етказиб берди.

Бу орада Салим билан теззез телефонлашиб, қаерга келганилиги ҳақида хабардор қилиб турди. Тошкент вилоятининг Чиноз туманида уни «Нексия» машинасида Салим билан Бурҳон кутиб олди. Салим «юқ»ни Бурҳонга берди-да, ўзи Қобил билан Тошкентнинг «Илподром» бозоригача келди.

Бурҳон келишувга кўра Холмат билан бирга «Чиноз туман балиқ бозори» олдида кутиб турган Норбекка юнни топширади.

Занжирдаги ҳалқалар ҳамон бирлашишда давом этарди. Шу

куни кечки маҳал операция поёнига етиши керак эди. Афсуски...

Дастлабки учрашува мижоз «юқ»ни нақд пулга олишга келишган эди. Операциянинг охирги босқичини амалга ошириш учун ижарага олинган уйда мижоз, унинг ишончли вакили, яна бир қозогистонлик харидор Илҳом кутиб ўтиришган эди. Улар ўтиришган хонага кириб келган Норбек ўзини героиннинг эгаси деб таниширади.

— Юк келаяпти. Ҳўш, пул тайёрми? — сўрайди у харидорлардан.

— Албатта, пули нақд.

Асосий мижознинг имо-ишораси билан ташқарига чиқиб келган Илҳом 200.000 долларни олиб келиб кўрсатади. Со тувчилар хотиржам ҳолда мол тезда етиб келишини, бироз сабр қилишларини сўрайди. Бироқ эрталабгача бедор харидор ва сотувчиларнинг вақти зое кетди. Мол келмади. Шундан сўнг улар яна бир кундан кейин учрашишга келишиб тарқалишиди. Бир кундан кейин эса 15 кило гёроинни Норбек 150.000 долларга сотаётган чоғида ички ишлар ходимлари томонидан ушланди. Кўрилган чоралар натижасида жиноий гурух аъзолари ҳам воқеа жойда қўлга олинди.

Яна бир жиноятнинг олди олинди. Суд ўз манфаатини инсон хаётидан-да устун кўядиган огуфурушларга тегишила жазо тайинлади.

Марат ЖУМАМУРАТОВ,
Республика Бош прокуратораси бошқарма прокурори

лар шаҳарчасидаги ёткxоналарда истиқомат қилаётган талабалар ўтасида ўтказилаётган тадбирлар эътиборга молик.

Режа асосида ўкув муассасаларида ёшларга янги чиқсан конунлар ва конуности актлари юзасидан тушунтириш ишлари йўлга кўйилган. Бундай чорададирлар ёш авлоднинг биз орзу килганимиздек ҳар томонлама баркамол бўлиб вояга етишига хизмат қилиши, шубҳаси.

Лола ШАМУРОТОВА,
Тошкент шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси

Фаолиятга назар Конунлар тарғиботи

зилди. Улар оммавий ахборот воситалари орқали ёритиб борилмоқда.

Аҳолига янги қабул қилинган қонун ҳужжатларининг моҳиятини ётказиш максадида маҳалла аҳолиси, тадбиркорлар ўтасида давра сухбатлари ташкил этилган.

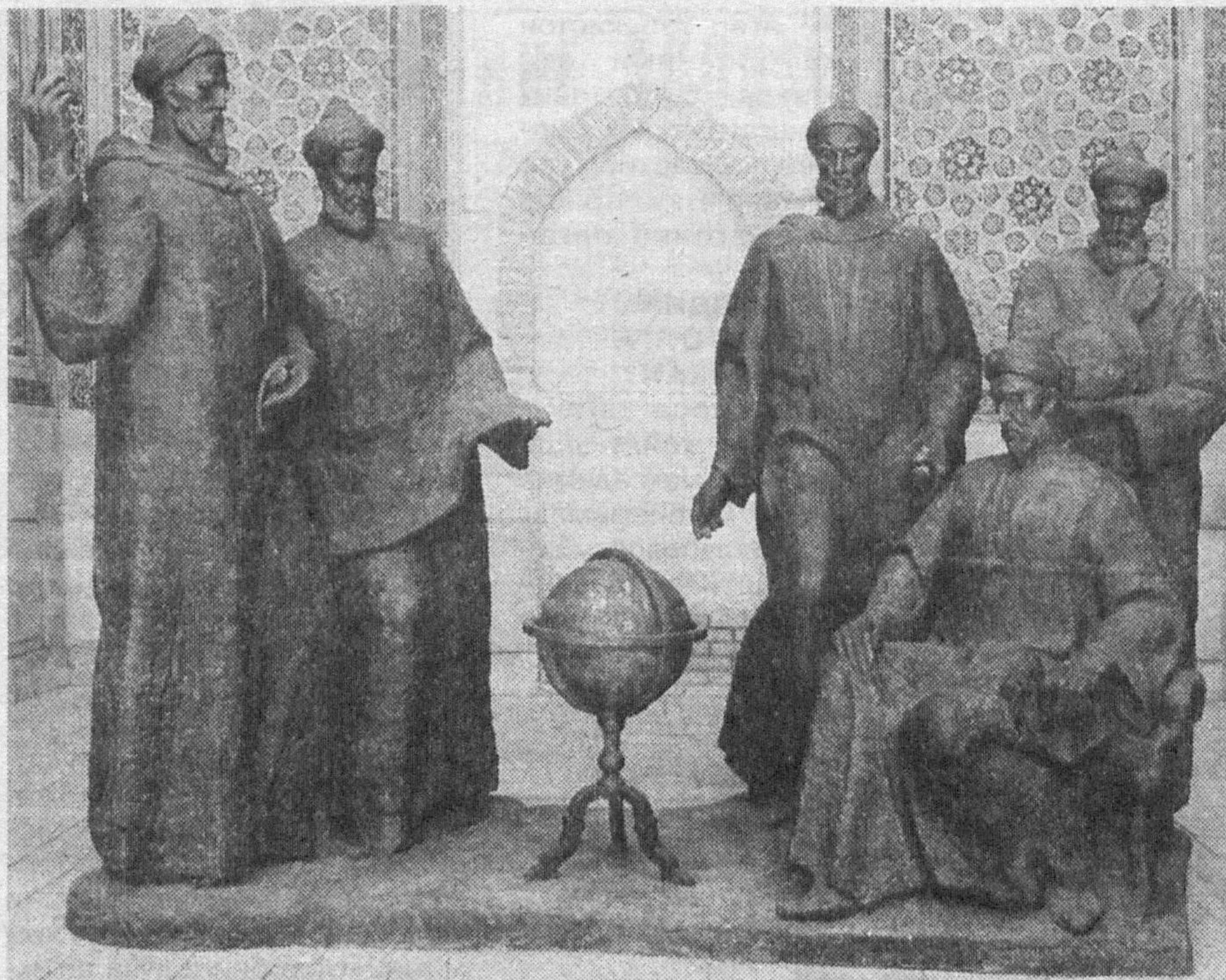
Президентимизнинг «Ўзбекистонда ўлим жосини бекор қилиш тўғрисида»ғи фармони

«ўлим жосининг бекор қилиниши муносабати билан ва Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариши ва кўшимчалар киритиш тўғрисида»ғи қонун, «Камоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариши ва кўшимчалар киритиш тўғрисида»ғи

қонун шундай ҳужжатлар сирасига киради. Прокурор-тергов ходимлари конунийликни мустаҳкамлаш, аҳолининг ҳуқуқий онги ва маданийтини юксалтиришда фаол иштирок этиш орқали ётказиб беради. Ҳар ким дунёни ўз қаричи билан ўлчайди-да. Теварак-атрофдаги воқеаларга ақли етганича баҳо беради. Қимдир ўз

терроризмга қарши кураш бўйича ушбу Йилнинг 5 ойида 800 та тадбир ўтказилиб, шундан 105 таси оммавий ахборот воситалари орқали ёритиленган. Кенг камровли тушунириш ишлари аҳолининг турли оқимлар, ёт гоялар таъсирига тушиб колмаслигига муҳим омил бўлиб хизмат қилилади.

Бу борада Собир Рахимов туманида жойлашган «Ёшлик» талаба-

Шарқ қизларидаги хаё бегона эркак олдида овозни баландлатиб гапиришга йўл кўймаслиги ҳакида кўп гапирамиз. Аммо шароит тақозо қилганда бизнинг қизлар ҳам ўзини намоён этишига қодирлигини негадир кам тилга оламиз. Тақдир тақозоси билан хорижга йўлим тушганида, бунга ўзим гувоҳ бўлиб, ўзбек қизи билан фархланганман...

Бу воеа кирқ йил бурун Югославиядаги Жаҳон ёшлари оромгоҳида юз берган эди. Ушанда Андикон вилояти ёшлар кўмитаси мактаблар бўлими мудири бўлиб ишлайдиган Ойдин Аббосова иковимиз Иттифок миқесида ийғилган гурух таркибига қўшилдик. Оромгоҳ тиник суви билан тилга тушган Адриатика дengизи соҳилида жойлашган экан. У ерда ҳар икки қиши учун биттадан худди эртаклардаги сингари тах-

тадан ясалган бежирим уйча ажратилган бўлиб, мириқиб ҳордик чиқариш учун барча шароит муҳайё эди. Денгизнинг бир чети Албания, иккичи қирғоги Италия ва бошқа давлатларга туаш бўлиб, кўпчилик хорижлик ёшлар бу ерга кемада келишаркан. Биз эса Белграддан то оромгоҳчча ҳукумат томонидан ажратилган эски автобусда келдик.

Ўшанда дунёнинг ҳамма бурчагидан келган тенгдошларимизнинг юриш-туриши, кийиниши-ю овкатланишини кўриб, қанчалик начор ҳаёт кечираётгандигимизга ишонч хосил килдик. Ёшлик ўз номи билан ёшлик-да. Ҳар бир кунимиз ўйин-кулгу ва қизикарли кечинмаларга бой тарзда ўтарди. Шундай қўл узатсангиз етгулик жойда дengиз, субтропик иклимга хос дов-дараҳт ва ўсимликлар, ҳар куни бир ёки икки-уч

Ўзбек қизи хорижлик қитмирни қандай мот қилди?..

миз эса совфа-саломни тўкиб ташлашиб.

Учрашувга «шайтон суви» ҳам аралашгач, қизидик: «қадаҳ сўзи» айтиш бошланди. Ҳар икки томондан бир неча қиши тилак билдиригач, мөҳмонлар орасида ўсиқ соchlari елкасига тушган, мўйловдор йигит ўрнидан туриб:

— Мен Россия ёшларига мана шу совғани тақдим этмоқчиман, — деда кўлидаги пластмассадан ясалган қоп-кора эшакчани кўрсатиб, тиржайди (кейин билсак, хорижда СССРни асосан «Россия» деб аташаркан).

Даврага сув сепилгандек сукунат чўқди. Ҳаммамиз бу билан бизни узунқулоқ ва акли паст ҳайвонга қиёсламоқчи бўлишаётганини англашетган эдик. Бу гапга жавобан гурухимизга раҳбарлик қилаётган пойтахтлик махмадоналар миқ этишмасди негадир.

Шунда ҳамюртим Ойдин Аббосова шартта ўрнидан кўзғолди-да ҳалиги эшакчани кўлига олди.

— Ҳақиқатан биз бу гунгина учрашувни сира ёдимиздан чиқармаймиз, — деди у кулиб. — Айниқса, қиммат баҳо совғаларингиз доимо кўз ўнгимизда туради. Биз эшакча тимсолида меҳнаткаш, мутойибага мойил ва ҳар қандай оғир юкни кўтаришга кодир италян ҳалқини кўргандек бўламиз.

Сўзлар таржима қилингач, даврада беҳисоб қаптарлар қанот қоққандек гулдурос қарсак янгради ва у анчагача тинмади. «Совфа» ижодкори тез юриб келиб, мот бўлганини тан олиб, Ойдин Аббосованинг қўлини ўпди.

Ўзбек қизи эса бунга эътибор ҳам бермади.

— Факат битта савол бор, — деди «мўйлаб» хиндалар сингари иккала қўлини бирлаштириб манглайига текки заркан. — Кўзу сочиниз қоп-кора, рус эмасиз шекилли. Қайси миллатга мансубсиз?

Эндиғина жойига ўтирган Ойдин яна шартта ўрнидан турди-да:

— Мен ўзбекистонликман! — деди баланд овоз билан.

— Эшитмаган эканмиз. Бу қанақа жой ўзи? — тағин қайтариб сўради италиялик.

— Мен Христофор Колумбдан деярли беш аср илгари уммон ортида Америка қитъаси борлигини башорат қилган ва илк бор Ой билан Ер ўртасидаги масофани ўлчаган Беруний, тибиёт оламининг отаси ибн Сино, биринчи бўлиб юлдузлар жадвалини тузган Улугбек ва яна шу сингари жаҳон фанининг юксалишига улкан хисса кўшган ўнлаб буюк олимлар юрти ҳисобланган ўзбекистон қизиман!

Даврада яна гулдурос қарсаклар янгради.

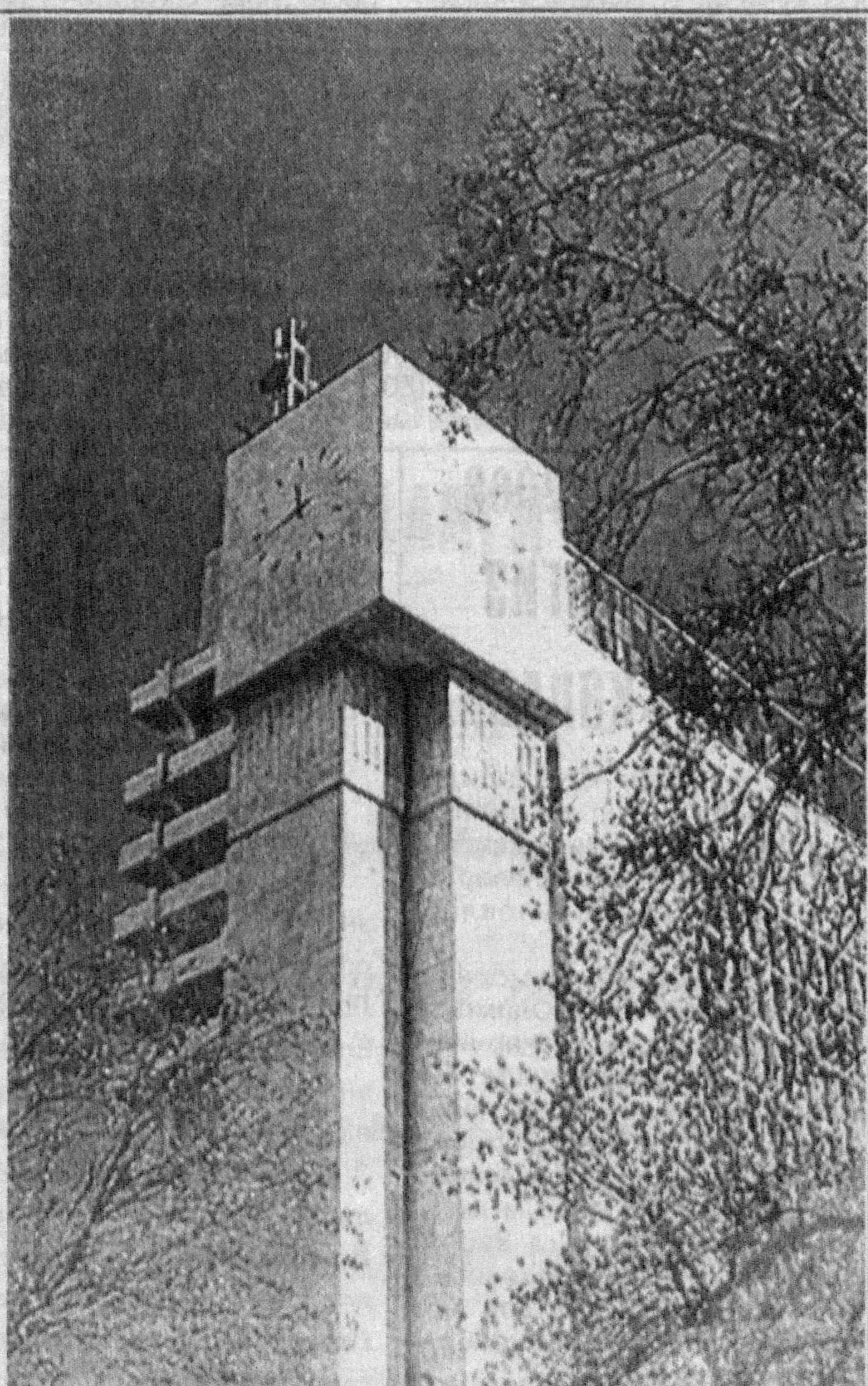
Ана шу киз кейинчалик фалсафа фанлари доктори, профессор дарражасига кўтарилиди. Узок йиллар ўзбекистон ҳалқ таълими вазирлигига раҳбарлик қилди. Ҳа, Ойдин Аббосова йигирма тўрт ёшидаёт хорижлик қитмирни шу тариқа мот қилган эди.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ishonch» мухбири

Ўзбекистон Маданият ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Жиззах Вилоят Вакилиги

27 июн — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни билан барча қалам аҳлини чин дилдан қутлайди.

Мамлакатимиз мустақиллиги ўлидаги ижодий фаолиятингизга юксак парвозлар тилайди.

Газеталарниң даромади камаймоқда

Икки йилдан бери АҚШ газеталарининг реклама-дан оладиган даромади камайиб бораётганилиги барьзи нашрларнинг ёпилиши ва бир қатар компанияларнинг банкротта утрашига олиб келиши мүмкін.

Экспертлар вазият тобора ёмонлашишини башо-рат қилишады. Реклама эса Америка нашрларининг асосий даромад мәнбаи ҳисобланады.

Газеталар ҳозирданоқ штатларни қисқартириши (20 фоизгача), айрим лойиҳаларни тұхтатишина ишаре сифати пастроқ бўлган босмахоналар хизматидан фойдаланиши бошладилар. Бирок, шунга қарамай, уларнинг даромади камайишда давом эта-япти.

Мутахассисларнинг фикрига кўра, юзага келган вазият интернет нашрлар билан кечайтган рақобатга боғлик. Глобал тармоқдаги реклама анча арzon туради ва реклама берувчига босма нашрлардагидан кўра кўпроқ имконият яратади.

ЖСТнинг янги аъзоси

Жаҳон савдо ташкилоти (ЖСТ) дунёдаги энг қашшоқ мамлакатлардан бири — Фарбий Африкада жойлашган Кабо-Верде ўз сафига қабул қильмоқчи. Кабо-Верде 2008 йил 23 июлден ташкилотнинг расмий аъзоси бўлади.

Ушбу давлат ЖСТга аъзо бўлиш хақидаги музокарани 1999 йили бошлаган эди. Унда 400 минг киши яшайди. Йқтисодиётининг асосини туз ишлаб чиқариш, балиқчилик ва банан етишиши ташкил этади.

50 фоизга яқин аҳоли банд бўлган қишлоқ хўжалиги мамлакатда куруқ иқлим хукм сурини босс камсамара ҳисобланади. Кабо-Верде оролларида саноат унча ривожланмаган, унинг мамлакат ялпи ички маҳсулоти (ЯИМ)даги улуши 16 фоизга тенг. Асосий даромад туризм, хизмат кўрсатиш, транспорт ва савдо соҳасидан олинади. 2005 йили Кабо-Верденинг ялпи ички маҳсулоти таҳминан 3 млрд. долларга тенг бўлди.

Дунёдаги 150 та мамлакатни бирлаштирган ЖСТнинг асосий вазифаси бутун жаҳон бўйича савдо-сотикини кўллаб-куватлашадир. Айтиш жоизки, қанча ҳаракат қильмасин, Россия 1990-йилларнинг ўрталаридан бошлаб ушбу ташкилотга аъзо бўлолмай келаётпи.

Ҳакам кўп, ечим йўқ...

Яқин Шарқ муаммосини ҳал қилиш учун сешанба куни Берлинда йигилган Россия, АҚШ, Европа иттифоқи ва БМТ вакиллари кўшма байонтда Фаластин-Исройл музокараларида силжишига эришиш ва 2008 йил охиригача мустақил Фаластин давлатини тузиш зарурлигини билдиришди.

Ушбу «тўртлик» Исройлни Иордан дарёсининг босиб олинган гарбий қирғоғига кўчиб келган яхудийларнинг фаоллигига барҳам бериш ва 2001 йил март ойидан бошлаб курилган барча иншоатларни бузуб ташлашга чақириди.

Шунингдек, у ҳар икки томонни Фазо секторида 19 июндан бошланган сулҳа тўла риоя қилишга давлат этди.

Аммо сешанба куни сулҳа битимиға зид равишида Фазо секторидан Исройл худудига иккита ракета отилди. Чунки бундан бир неча соат олдин гарбий қирғоқдаги Наблус шаҳрида Исройл аскарлари фаластинлик иккى ҳарбийни ўлдириганди. Айтиш жоизки, бу ҳудудда ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги битим жорий этилмаган.

«Тўртлик» вакилларининг гапларига кўра, Яқин Шарқ масаласи 22 сентябр куни Москвада БМТ Бош ассамблеяси доирасидаги учрашувда муҳокама қилинади.

Люксембург — Европиттифоқнинг энг бой мамлакати

Европа иттифоқи статистика бюросининг холосаси шундай.

Статистлар ақоли жон бошига ялми ички маҳсулот (ЯИМ)нинг нисбати ва одамларнинг харид кувватидан келиб чиқсан ҳолда мамлакатларнинг рейтингини тузуб чиқиши. 2007 йили Люксембургнинг бу

борадаги кўрсаткичи 276 пунктга тенг бўлди. Бу ЕИ давлатларидағи

ўртacha кўрсаткичдан деярли уч баробар кўпдир.

Рейтинг тузувчиларининг тушунтиришича, Люксембургнинг 1-уринни олишида мамлакатта чет эллардан келиб ишловчиларнинг киссаси катта бўлган. Улар Люксембург ялпи ички маҳсулотининг кўпайишига улуш қўшган ҳолда аҳоли жон бошига ЯИМнинг нисбатини ҳисоблашда

ҳисобга олинмайди.

Евростатнинг маълумотига кўра, Еидаги иккинчи энг бой давлат 146 пункт тўплаган Ирландия ҳисобланади. Болгария ва Руминия энг камбагал давлатлардир. Улар мос равишида 38 ва 41 пункт тўплашган.

Эрон миллий дастурдан воз кечмоқчи эмас

Европиттифоқ Эрон уранин бойитиш ишларини тўхтатишни рад этганлиги учун жорий қилинган санкция доирасидаги ушбу мамлакат Миллий банкининг барча ҳисобларини музлатиб қўйди.

АҚШ мазкур банкини 2007 йили ёзининг «қора рўйхат»-ига кирилган эди.

БМТ Хавфисизлик кенгашини 2008 йил март ойидан Эрон масаласи бўйича наъбаттаги санкцияни қабул қиласан. Унда мамлакатта нисбатан иқтисолий жазо чораларини кучайтириш кўзда тутилган. Бугунга келиб Европиттифоқ мамлакатлари ва АҚШ шу хусусда кеплиб олди.

Июн ойидан Эрон АҚШ, Буюкбритания, Россия, Хитой, Германия ва Франция томонидан ядро дастурини тўхтатиш ҳақида билдирилган таклифи рад қиласан эди. Расмий Техрон ядро дастури фақат тинчлик мақсадларига хизмат қилишини таъкидлаб, ундан воз кечмаслигини билдиримокда.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ҳодимлари касаба ўюшмаси Марказий кенгашининг Жиззах вилоят вакиллиги

Мамлакатимиз қалам ахлини

қасб байфамлафи билан самимий муборакбод этади.

Эзгулик, Ватан ғавнағи йўлидаи ижодий

фаолиятиниизга бағкамоллик, мустаҳкам соилик,

хонадонинизга тинслик, хотиржамлик тилайди.

